

РОЛЬ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ У РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ: АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ

Андрій Анатолійович ЛИМАНЮК,

*аспірант Харківського національного
університету внутрішніх справ*

Роль органів виконавчої влади у реалізації державної політики економічної безпеки під час воєнного стану є ключовим фактором, який забезпечує функціонування держави в умовах загроз національній безпеці. У сучасних умовах військових дій, економічна безпека є одним з найважливіших аспектів стабільності держави, оскільки вона безпосередньо впливає на здатність країни протистояти агресії, забезпечувати стійкість економічних процесів і мінімізувати негативні наслідки для населення.

Адміністративно-правовий механізм реалізації економічної безпеки в умовах воєнного стану базується на низці нормативних актів, які визначають повноваження та обов'язки органів виконавчої влади. Зокрема, законодавство про воєнний стан встановлює спеціальні режими функціонування економіки, які дають можливість державі контролювати критично важливі галузі, забезпечувати належне функціонування підприємств оборонного комплексу, зберігати макроекономічну стабільність та захищати національні економічні інтереси. Важливим аспектом є те, що в умовах воєнного стану органи виконавчої влади набувають розширених повноважень для оперативного реагування на економічні загрози. Це може включати запровадження державного контролю над виробництвом і розподілом стратегічних ресурсів, обмеження на вивіз капіталу, заморожування цін на товари першої необхідності та інші заходи, спрямовані на збереження економічної стабільності. При цьому важливо дотримуватися правових норм і процедур, щоб не порушувати прав і свобод громадян та суб'єктів господарювання. Органи виконавчої влади в умовах воєнного стану також відіграють значну роль у координації діяльності підприємств, які виконують замовлення для потреб оборони. Адміністративно-правовий режим дозволяє державі швидко переорієнтувати економічні ресурси на пріоритетні напрями, такі як виробництво зброї, військової техніки, забезпечення енергетичної та продовольчої безпеки. Органи виконавчої влади мають забезпечити належне фінансування та матеріально-технічне забезпечення цих підприємств, а також контролювати їх діяльність для запобігання корупції та нецільового використання ресурсів. Однією з ключових задач органів виконавчої влади є забезпечення функціонування фінансової системи країни під час воєнного стану. У цьому контексті важливим є контроль над банківською системою, забезпечення стабільності національної валюти та регулювання інфляційних процесів. Уряди країн, які перебувають в стані війни, часто вдаються до запровадження екстрених фінансових заходів, таких як мобілізація внутрішніх резервів, залучення міжнародної фінансової допомоги,

зниження відсоткових ставок для підтримки економічної активності та інші заходи, спрямовані на збереження стабільності економіки. На додаток до фінансових питань, органи виконавчої влади повинні займатися питаннями соціального забезпечення населення, особливо вразливих категорій, таких як військові, ветерани, переселенці та сім'ї, які втратили годувальників. Уряд зобов'язаний забезпечити соціальні гарантії, зокрема виплати пенсій, допомоги, а також створення умов для швидкого працевлаштування переселенців. Державна підтримка повинна бути спрямована на забезпечення мінімальних соціальних стандартів та запобігання соціальним вибухам. Особливу увагу слід приділити діяльності органів виконавчої влади у сфері митного та податкового регулювання під час воєнного стану. В умовах воєнного часу митні органи повинні контролювати експорт стратегічних товарів і запобігати контрабанді, яка може поставити під загрозу економічну безпеку країни. Податкові органи, зі свого боку, повинні забезпечити стабільне надходження податків до державного бюджету, з одного боку, а з іншого – створювати сприятливі умови для бізнесу, який підтримує економіку в складних умовах.

Органи виконавчої влади також відповідають за проведення адміністративно-правових заходів, спрямованих на боротьбу з корупцією, яка в умовах війни може значно підірвати довіру до державних інститутів та ефективність виконання економічних завдань. Важливими є дії щодо підвищення прозорості діяльності державних структур, забезпечення належного контролю за розподілом бюджетних коштів, спрямованих на оборону та відбудову критичної інфраструктури. Одним з важливих аспектів є міжвідомча координація дій різних органів виконавчої влади під час реалізації політики економічної безпеки. Це включає тісну взаємодію між міністерствами, державними агентствами та іншими відомствами, які відповідають за різні сектори економіки. Така координація дозволяє швидко приймати важливі рішення, ефективно розподіляти ресурси та уникати дублювання функцій. В умовах воєнного стану міжнародна співпраця набуває особливого значення. Органи виконавчої влади відіграють ключову роль у залученні міжнародної допомоги та укладанні угод з міжнародними організаціями та іншими державами щодо фінансової, гуманітарної та військової підтримки. Крім того, важливо забезпечити відповідність національних заходів економічної безпеки міжнародним стандартам та зобов'язанням, що дає можливість країні залишатися надійним партнером у глобальній системі безпеки.

Отже, роль органів виконавчої влади у реалізації державної політики економічної безпеки під час воєнного стану є вирішальною для забезпечення стійкості економіки та захисту національних інтересів. Адміністративно-правові механізми, що використовуються у цьому процесі, повинні бути ефективними та відповідати викликам часу, забезпечуючи швидке реагування на загрози та забезпечуючи функціонування всіх критично важливих секторів економіки.